



A la Sra. alcaldessa de l'Excm. Ajuntament de Barcelona

Assumpte: SOL·LICITUD DE LA DESIGNACIÓ D'UN CARRER DE LA CIUTAT DE BARCELONA COM "REGNE DE LLEÓ"

Lleó és una les tres ciutats espanyoles que no té dedicat un carrer a la ciutat de Barcelona. Aquesta dada crida molt l'atenció. Encara més si atenem la **relació actual i històrica entre les ciutats i les províncies de Lleó i Barcelona.**

La històrica relació entre el Comtat de Barcelona (que compta amb un carrer a la ciutat de Lleó) i el Regne de Lleó va tenir un dels moments més representatius amb el matrimoni de la Sra. Berenguera, germana del comte Ramon Berenguer IV, amb l'Emperador Alfons VII de Lleó, a la coronació de la qual va acudir el Comte l'any 1135. Aquesta relació es formalitza al tractat de Tudilén (Navarra), signat el 27 de gener de 1151 entre Alfons VII i Ramon Berenguer IV. Document que suposava un acord al repartiment sobre els territoris de la península Ibèrica, aleshores ocupats per diferents regnes de taifes musulmans.

La relació entre les dues ciutats i regions ha estat i continua sent molt intensa als últims temps. A partir de mitjans del segle XX l'emigració de lleonesos a Catalunya en general, i a Barcelona i la seva àrea metropolitana en particular, va ser constant. Arribant a formar una important "colònia" de lleonesos a Barcelona, com reflecteix la valuosa activitat de la CASA DE LLEÓ A BARCELONA (que actualment, per imposició de la Junta de Castella i Lleó per finançar la seva activitat, ha canviat la denominació per integrar el nom de Castella). Barcelona és l'única ciutat amb la que l'aeroport de Lleó manté vols periòdics i les comunicacions per tren i autobús tenen periodicitat diària. Les relacions comercials entre les dues províncies són igualment constants i fructíferes.

Designar un carrer a Barcelona amb el nom REGNE DE LLEÓ recordaria de manera permanent aquesta relació constant al llarg de la història del Comtat i ciutat de Barcelona amb la de Lleó i el Regne al qual la Història ha negat el seu record, fins al punt de ser la Regió Lleonesa l'única regió històrica d'Espanya on s'ha negat el dret a constituir-se a comunitat autònoma. Potser aquesta negació del llegat del Regne de Lleó s'ha de buscar en tres senyes d'identitat d'aquest Regne: **el paper rellevant de la dona**, amb reines que van exercir directament el poder, **el caràcter assembleari de la manera de prendre les seves decisions**, i el



respecte a la llibertat religiosa, singularitats que als successius governants ha interessat amagar.

Un breu glossari de l'aportació del REGNE DE LLEÓ a la nostra història comuna es pot sintetitzar en les dades següents:

- **La protecció jurídica de la dona.** La dona té al Regne de Lleó una protecció jurídica i uns drets superiors als de qualsevol altre Regne medieval, com es recull a diferents “Decreta” (des del Fur de Lleó de 1017 a les Corts de 1188), tenint reconegut el dret a l'herència, inclosa la del Regne i la participació en els consells (assemblees locals). Així ho testifica, per exemple, la figura de l'Infantat, el patrimoni de les infantes per mantenir la seva independència econòmica i el fet que la reina **Urraca I** hi regnés directament (1109-1126), sent la primera senyora a Espanya i a Europa que ho va fer en nom propi i de forma exclusiva a Europa; i la primera que es va rebel·lar contra els maltractaments que rebia del seu segon marit, Alfonso el batallador d'Aragó, a qui va fer fora de casa i del Regne i del qual va aconseguir la nul·litat matrimonial. Igualment, amb el seu primer marit Raimundo de Borgonya, en el Fuero atorgat a la ciutat de Santiago de Compostel·la l'any 1105 va concedir privilegis expressament “a homes i senyores”, empremta de la Reina Urraca de Lleó que aleshores ja va instar a utilitzar tal apel·latiu en els documents reals per variar la tradicional referència exclusiva al gènere masculí.

Altres reines van mantenir la seva signatura règia al costat de la dels seus marits i l'últim Rei de Lleó, Alfons IX, va nomenar hereves del regne a les seves filles en comptes del seu fill, Ferran III (el Sant?) que els va usurpar la corona, sent el primer Rei que va signar com Rei de Castella i de Lleó (fins aquest moment l'ordre havia estat l'invers).

- Les Corts de Lleó de 1188 han estat reconegudes per la UNESCO com el **testimoni documental més antic del sistema parlamentari europeu**, incorporat al **Registre “Memòria del Món” (Memory of the World)** els Decrets o Curials acordats a les Corts de Lleó de 1188, el 18 de juny de 2013 (a l'Assemblea celebrada a Seül). El 2011, amb l'aval de la Reial Acadèmia de la Història, la Junta de Castella i Lleó havia atorgat a la ciutat de Lleó el títol oficial de: «LLEÓ, BRESSOL DEL PARLAMENTARISME». Aquestes Corts, segons recull a l'acord la UNESCO “reflecteixen un model de govern i d'administració original en el marc de les institucions espanyoles medievals, en que la plebs participa per primera vegada, prenent decisions del més alt nivell, juntament amb el rei, l'església i la noblesa, a través de representants elegits de pobles i ciutats”. Aquest registre suposa un reconeixement definitiu i mundial de l'origen lleonès, i no britànic, del sistema parlamentari representatiu.



- **El respecte a la “llibertat” religiosa.** El respecte a les tres religions monoteistes que existien a la Península està clarament documentat, per exemple, en la conquesta de Toledo per Alfons VI (al Decret anomenat “Carta intercrisians et judeus”).
- Del Regne de Lleó van sorgir els Regnes de **Portugal i Castella**: l'any 1143, amb el Tractat de Zamora, Alfons VII de Lleó reconeix el seu cosí Afonso Henriques com a Rei de Portugal. Pel que fa a Castella, en morir Alfons VII l'any 1157, divideix el Regne i deixa el seu fill Sancho III el de Castella, i el seu altre fill Ferran II, el de Lleó.
- L'any 1218 es funda l'**Estudi Superior** de Salamanca, elevat a la categoria d'Universitat per Alfons X el 1254. És la primera i més important de les Universitats cristianes espanyoles, i model per a les posteriors, i també la Universitat més antiga d'Europa (poc abans s'havia creat per Alfons VIII de Castella l'Estudi General de Palència, 1212, germen de la Universitat de Valladolid, fundada el 1260).
- La promoció del “**Camino de Santiago**”, principal ruta d'entrada dels corrents culturals europeus i de sortida dels ibèrics cap a la resta d'Europa, amb el decidit suport de la Corona a les institucions conventuals hi ha les edificacions d'esglésies i catedrals. Es manté també que Alfons IX de Lleó és el creador del dret europeu dels viatgers, amb els seus decrets de protecció als pelegrins estrangers, drets medievals dels quals neixerien els passaports i la protecció dels viatgers en trànsit.

Per tot aquest llegat, però sobretot per la relació històrica entre el Comtat de Barcelona i el Regne de Lleó, i l'actual vinculació social i econòmica entre els dos territoris i ciutats, s'hauria de rendir homenatge a aquesta històrica i actual relació amb un carrer significatiu de la ciutat de Barcelona que portés el nom de **REGNE DE LLEÓ** i d'alguna de les seves grans figures femenines que tant van representar el paper de la dona a l'edat mitjana.

Gràcies en tot cas per la vostra atenció.

Una salutació

“**LEÓN PROPONE**” és una associació independent i no alineada amb cap partit polític, nascuda de la societat civil lleonesa amb l'objectiu de promoure el progrés econòmic, demogràfic, social i cultural de la regió lleonesa, des de la lleialtat al



conjunt d'Espanya i respecte al marc constitucional i a les institucions de l'estat i de la Unió Europea.

A la Sra. Alcaldesa del Excmo. Ayuntamiento de Barcelona

Asunto: **SOLICITUD DE LA DESIGNACIÓN DE UNA CALLE EN LA CIUDAD DE BARCELONA AL "REINO DE LEÓN"**

León es una las tres ciudades españolas que no tienen dedicada una calle en la ciudad de Barcelona. Este dato llama mucho la atención dada la **actual e histórica relación entre las ciudades y provincias de León y Barcelona.**

La relación histórica entre el Condado de Barcelona (que cuenta con una calle en la ciudad de León) y el Reino de León, tuvo uno de los momentos más representativos con el matrimonio de D^a Berenguela, hermana de conde Ramón Berenguer IV, con el Emperador Alfonso VII de León, a cuya coronación en el año 1135 acudió el Conde. Se fragua esa relación en el tratado de Tudilén (Navarra), firmado el 27 de enero de 1151 entre Alfonso VII y Ramón Berenguer IV, el cual suponía un acuerdo en el reparto territorial sobre los territorios de la Península Ibérica entonces ocupados por diferentes reinos de taifas musulmanes.

La relación entre ambas ciudades y regiones ha sido y sigue muy intensa en el último siglo. A partir de mediados del siglo XX, la emigración de leoneses a Cataluña en general y a Barcelona y su área metropolitana en particular, fue constante, formado una importante "*colonia*" de leoneses en Barcelona, como refleja la valiosa actividad de la CASA DE LEÓN EN BARCELONA (que actualmente, por imposición de la Junta de Castilla y León para financiar su actividad, ha cambiado su denominación para integrar el nombre de Castilla). Barcelona es la única ciudad con la que el aeropuerto de León mantiene vuelos periódicos y las comunicaciones por tren y autobús tienen periodicidad diaria. Las relaciones comerciales entre ambas provincias son igualmente constantes y fructíferas.



Designar una calle en Barcelona con el nombre REINO DE LEÓN recordaría de manera permanente esa relación constante a lo largo de la historia del Condado y ciudad de Barcelona con la de León y el Reino al que la Historia ha negado su recuerdo, hasta el punto de ser la *Región Leonesa* la única región histórica de España a la que se ha negado el derecho a constituirse en Comunidad Autónoma. Quizá esa ocultación del legado del Reino de León haya que buscarla en tres señas de identidad de este Reino: el relevante **papel de la mujer**, con reinas que ejercieron directamente el poder; al **carácter asambleario de la forma de tomar sus decisiones**, y el **respeto a la libertad religiosa**, singularidades que a los sucesivos gobernantes ha interesado ocultar.

Un breve glosario de la aportación del REINO DE LEÓN a nuestra historia común puede sintetizarse en los datos siguientes:

- La **protección jurídica de la mujer**. La mujer tiene en el Reino de León una protección jurídica y unos derechos superiores a los de cualquier otro Reino medieval, como se recoge en diferentes Decreta (desde el Fuero de León de 1017 a las Cortes de 1188), teniendo reconocido el derecho a la herencia, incluida la del Reino y la participación en los concejos (asambleas locales). Así lo atestigua, por ejemplo, la figura del Infantado, el patrimonio de las infantas para mantener su independencia económica y el hecho de que la reina **Urraca I** reinase directamente (1109-1126), siendo la primera mujer en España y en Europa que lo hizo en nombre propio y en de forma exclusiva en Europa, y la primera que se reveló contra los malos tratos que recibía de su segundo marido, Alfonso el batallador de Aragón, al que echó de casa y del Reino del que consiguió la nulidad matrimonial. Igualmente, con su primer marido señor Raimundo de Borgoña en el Fuero otorgado a la ciudad de Santiago de Compostela en el año 1105 concedió privilegios expresamente “a hombres y mujeres”, impronta de la Reina senyora Urraca de León que por entonces ya instó a utilizar tal apelativo en los documentos reales para variar la tradicional referencia exclusiva al género masculino.

Otras reinas mantuvieron su firma regia al lado de la de sus maridos y el último Rey de León, Alfonso IX, nombró herederas del reino a sus hijas en lugar de a su hijo, Fernando III (¿el Santo?) que les usurpó la corona, siendo el primer Rey que firmó como Rey de Castilla y de León (hasta ese momento el orden había sido el inverso).

- Las Cortes de León de 1188 han sido reconocidas por la Unesco como el **testimonio documental más antiguo del sistema parlamentario europeo**, incorporado al **Registro Memoria del Mundo (Memory of the World)** los Decreta o Curiales acordados en las Cortes de León de 1188, el



18 de junio de 2013 (en la Asamblea celebrada en Seúl). En el 2011, con el aval de la Real Academia de la Historia, la Junta de Castilla y León había otorgado a la ciudad de León el título oficial «LEÓN, CUNA DEL PARLAMENTARISMO». estas Cortes, según recoge en el acuerdo la UNESCO *“reflejan un modelo de gobierno y de administración original en el marco de las instituciones españolas medievales, en las que la plebe participa por primera vez, tomando decisiones del más alto nivel, junto con el rey, la iglesia y la nobleza, a través de representantes elegidos de pueblos y ciudades”*. Este registro supone un reconocimiento definitivo y mundial del origen leonés y no británico, del sistema parlamentario representativo.

- El **respeto a la “libertad” religiosa**. El respeto a las tres religiones monoteístas que existían en la Península está claramente documentado, por ejemplo, en la conquista de Toledo por Alfonso VI (en el Decreto llamado *“Carta inter cristianos et judeos”*).
- Del Reino de León surgieron los Reinos de **Portugal y Castilla**: en el año 1143, con el Tratado de Zamora, Alfonso VII de León reconoce a su primo Afonso Henriques como Rey de Portugal. En cuanto a Castilla, al morir Alfonso VII en el año 1157, divide el Reino y deja a su hijo Sancho III el de Castilla, y a su otro hijo Fernando II, el de León.
- En el año 1218 se funda el **Estudio Superior** de Salamanca, elevado a la categoría de Universidad por Alfonso X en 1254, siendo la primera y más importante de las Universidades cristianas españolas y modelo para las posteriores, y también la Universidad más antigua de Europa. (Poco antes se había creado por Alfonso VIII de Castilla el Estudio General de Palencia 1212, germen de la Universidad de Valladolid, fundada en 1260).
- La promoción del **Camino de Santiago**, principal ruta de entrada de las corrientes culturales europeas y de salida de las ibéricas hacia el resto de Europa, con el apoyo decidido de la Corona a las instituciones conventuales y a las edificaciones de iglesias y catedrales. Se mantiene también que Alfonso IX de León es el creador del derecho europeo de los viajeros, con sus Decretos de protección a los peregrinos extranjeros, derechos medievales de los que nacerían los pasaportes y la protección de los viajeros en tránsito.

Por todo ese legado, pero sobre todo por la relación histórica entre el Condado de Barcelona y el Reino de León y la actual vinculación social y económica entre ambos territorios y ciudades, debería rendirse homenaje a esa histórica y actual relación con una calle significativa en la ciudad de Barcelona que llevase el



nombre de **REINO DE LEÓN** y de alguna de sus grandes figuras femeninas que tanto representaron el papel de la mujer en la Edad Media.

Gracias en todo caso por su atención.

Un saludo

LEÓN PROPONE es una asociación independiente y no alineada con ningún partido político, nacida de la sociedad civil leonesa, con el objetivo de promover el progreso económico, demográfico, social y cultural de la región leonesa, desde la lealtad al conjunto de España y el respeto al marco constitucional y a las instituciones del estado y de la Unión Europea.

